

[Haunstrup Clemmensen.]

rimeligt, således som forholdene sygdomsmæssigt kan udvikle sig, og så vanskeligt det så mange år efter kan være direkte at påvise sammenhængene. Vi er derfor overordentlig veltilfreds med dette ændringsforslag.

For det andet har det gang på gang også af besættelsestidens ofre været påpeget, at det ville være rimeligt, at man så på problemerne for de enker, der havde indgået ægteskab, efter at den pågældende havde været med i besættelsestidens forskellige aktioner. Der gennemføres nu også her en ændring, som i princippet imødekommer disse ønsker, og vi tror, at også denne ændring vil være en overordentlig velbegrundet forbedring af hele denne lovgivning.

Vi kan derfor med virkelig glæde medvirke til gennemførelse af ændringsforslagene, som efter vor opfattelse gør denne lov bedre, endnu bedre, end den var i forvejen. Vi er overbevist om, at det er en retfærdighedshandling, der her gennemføres.

Per Federspiel: Allerede ved fremsættelsen af dette lovforslag nævnte socialministeren, at der var et arbejde i gang i direktoratet for ulykkesforsikringen og socialministeriet om en videregående ændring af loven om erstatning til besættelsestidens ofre. Man havde dengang ikke regnet med, at dette arbejde kunne gøres færdigt hurtigt. Jeg vil gerne takke ministeren, fordi det lykkedes at få fremskyndet dette arbejde, uden at det gik ud over kvaliteten, ved et energisk arbejde fra de læger, der har ydet en meget stor indsats for at gennemarbejde grundlaget for disse ændringer, og fra direktoratet for ulykkesforsikringen.

Disse ændringer bygger på 2 ting, dels på de norske erfaringer, hvor man i visse henseender var gået videre end den gældende danske lov, dels på det meget grundige arbejde, der var udført af en kreds af læger i samarbejde med direktoratet for ulykkesforsikringen for at undersøge forholdene hos en række tidligere koncentrationslejr-fanger eller langvarigt illegale, og de erfaringer, man derved havde gjort med hensyn til navnlig det såkaldte kz-syndrom. Det viste sig, at dette arbejde var på et så fremskredent stadium, at man kunne nå allerede i indværende samling at få gennemført de æn-

dringer, som var bebudet til næste folketings-samling. Jeg vil gerne takke ministeren for, at dette kunne lykkes, og for det udmærkede samarbejde, der har været både i udvalget og mellem udvalget og ministeriet.

De ændringer, der nu gennemføres, og som allerede har været omtalt af de foregående ordførere, er utvivlsomt påkrævede; de er rigtige, og de er retfærdige. Om det er det sidste ord, der er sagt om loven om erstatning til besættelsestidens ofre, skal jeg lade være usagt, men jeg tror i hvert fald, der her sker et så væsentligt fremskridt, at der vil kunne rettes meget få klager mod denne lov.

Jeg går ud fra, at ministeren vil være lydhør over for den mulighed, der stadig foreligger i de tilfælde, som jo ikke alle kan forudses, og at man i næste samling finder udveje for at styrke Frihedsfonden, der vil være det naturlige organ til at hjælpe i de tilfælde, som af en eller anden grund ikke vil kunne dækkes af lovens formulering.

Jens Peter Jensen (Agerskov): Dette lovforslag om erstatning til besættelsesofrene har jo ændret sig under udvalgets behandling, og det har ændret sig til det bedre med forslaget om eventuelle forhøjelser, hvor årsagsforbindelsen med invaliditeten er usikker, og med den ændring med hensyn til enkepension, som også er foreslået. Jeg skal henvide til betænkningen og ændringsforslagene, der er stillet af socialministeren og tiltrådt af det samlede udvalg. Den velvilje, der er vist fra anden side, takker vi for.

Jeg kan på det radikale venstres vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse med de foreslåede forbedringer.

Kurt Brauer: Også socialistisk folkeparti vil gå ind for dette lovforslag, men vi gør det naturligvis med den bemærkning, som også udvalgets formand, hr. Per Federspiel, gjorde: at det sidste ord måske ikke er sagt. For mit vedkommende vil jeg lade det afhænge af, hvorledes de forskellige organisationer, som har haft foretræde for udvalget, vil opfatte administrationen og praksis efter vedtagelsen af denne lov.

Endvidere er det en lise og en befrielse for mig at kunne takke udvalgsformanden og ministeren for et ualmindelig behageligt ud-